

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Tos/40/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117011518
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Pirkovská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117011518.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Pirkovskej a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a Mgr. Iva Maruščáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18.12.2018, v trestnej veci proti ods. S. X. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1Nt 8/2017 zo dňa 18.09.2017 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť ods. S. X..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 447 ods. 1 Tr. poriadku zamietol návrh odsúdeného S. X., zo dňa XX.X.XXXX, podaný súdu 24.7.2017 a postúpený Okresnému súdu Stará Ľubovňa 8.8.2017, na upustenie od výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou, ktoré mu bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1 T/141/2015 zo dňa 25.4.2016, právoplatným dňom 29.6.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/19/2016 zo dňa 29.6.2016.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí, podal odsúdený sťažnosť, ktorú následne aj písomne odôvodnil. V dôvodoch sťažnosti uvádza, že rozhodnutie okresného súdu považuje za nedôvodné, vydané na základe nesprávne zisteného skutkového stavu. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd svoje rozhodnutie oprel výslovne o konštatovanie, že nútená abstinčná doba je nedostatočná na upustenie od výkonu liečenia a aby predišiel prípadným budúcim nutkaniám k opätovnému užitiu omamnej látky, je potrebné absolvovať aspoň odborné konzultácie prostredníctvom ochranného liečenia. V tejto súvislosti uvádza, že abstinčná doba sa v jeho prípade predĺžila už o viac ako jeden ďalší rok (nakoľko predmetné uznesenie mu bolo doručené až 20.11.2018, teda 14 mesiacov po jeho vyhlásení). V ústave na výkon trestu odňatia slobody už absolvoval viaceré prednášok a konzultácií s renomovanými odborníkmi, kde získal množstvo znalostí a poznatkov potrebných k tomu, aby si uvedomil, že v jeho živote už omamné látky nemajú miesto. Je toho názoru, že okresný súd pochybil aj v tom, že vo veci nenariadil znalecké dokazovanie, ako je to bežné v obdobných prípadoch. Prizvaním znalca by podľa neho bolo jednoznačne preukázané, že v jeho prípade už nie je ochranné liečenie potrebné a z výsledkov znaleckého dokazovania by sa jednoznačne preukázalo, že drogy už v jeho živote nemajú miesto a že po dlhej abstinčnej dobe, absolvovaní prednášok, konzultácií a ďalších aktivít súvisiacich s drogovou tematikou, k nim dostal doslova odpor. Je zrejmé, že prvostupňový súd, si nedostatočne splnil svoju úlohu a nedostatočne zistil skutkový stav, následne nemohol vyvodiť objektívny záver a bez odborného znaleckého dokazovania svoje rozhodnutie oprel len o subjektívny názor. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol krajskému súdu, aby uznesenie okresného súdu zrušil a vo veci sám rozhodol, resp. vrátil vec na ďalšie dokazovanie a rozhodnutie.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť ods. Antona Zimu nie je dôvodná.

Z obsahu predloženého spisového materiálu, i dôvodov napadnutého uznesenia je zrejmé, že rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T 141/2015 zo dňa 25.4.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To 19/2016 zo dňa 29.6.2016 bol obžalovaný S. X. uznatý vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/,d/, ods. 2 Tr. zák., za ktorý mu bol uložený (pri použití ust. § 39 ods. 1,3 písm. c/ Tr. zák.) trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a 6 mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Navyiac mu potom boli uložené aj ochranné opatrenia, a to ochranný dohľad na dobu 3 rokov a podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. a § 74 ods. 1 Tr. zák. aj ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Výkon uloženého trestu odsúdený nastúpil dňa 29.6.2016, jeho osobná slobody však v tejto trestnej veci bola obmedzená už väzbou od 5.6.2015.

Aj keď výkon uloženého ochranného liečenia bol nariadený 28.7.2016 (už v nariadení výkonu trestu z 29.6.2016 sa však ochranné liečenie uvádza), z obsahu spisu, výpovede odsúdeného i správy ÚVTOS Prešov je zrejmé, že s výkonom ochranného liečenia doposiaľ začaté nebolo, aj keď odsúdený na výkon ochranného liečenia nahlásený bol (svedčí o tom správa ÚVV a ÚVTOS Prešov, ktorá bola okresnému súdu doručená 8.7.2016).

Hmotnoprávne podmienky, za ktorých súd upustí od výkonu ochranného liečenia upravuje ust. § 74 ods. 3 Tr. zákona. Podľa tohto ustanovenia od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

Z citovaného ustanovenia je teda zrejmé, že od výkonu uloženého ochranného liečenia je možné upustiť len v tom prípade, ak ešte predtým, než bolo s výkonom tohto liečenia započaté, dôjde k zániku okolností, pre ktoré bolo uložené, čiže ak vlastne odpadnú dôvody, ktoré k uloženiu ochranného liečenia viedli.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, ktoré dôkazy prvostupňový súd pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného vykonal, ktoré skutočnosti z nich zistil, aj to, akými úvahami sa spravoval a na ktoré skutočnosti prihliadal, keď rozhodol spôsobom prezentovaným vo výroku jeho uznesenia.

Odôvodnenie súdu prvého stupňa považuje krajský súd, napriek námietkam uvádzaným v sťažnosti odsúdeného, za správne, úvahy prvostupňového súdu uvádzané v odôvodnení uznesenia nepovažuje len za subjektívny, ničím nepodložený názor okresného súdu, ale za úvahy vychádzajúce z dôkazov, ktoré boli v tomto konaní vykonané.

Prvostupňový súd sa v dôvodoch svojho uznesenia zamerával predovšetkým na konštatovanie okolností, ktoré k uloženiu ochranného liečenia v pôvodnom konaní viedli. Poukázal na tie skutočnosti, ktoré vyplývali zo samotného rozhodnutia, či už okresného alebo krajského súdu v pôvodnom konaní, špecifikujúc tie okolnosti, na základe ktorých súd v pôvodnom konaní dospel k nutnosti uloženia tohto ochranného opatrenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa okresný súd vysporiadal aj s tými okolnosťami, odkazujúc na ktoré odsúdený založil svoj návrh na zrušenie ochranného opatrenia, teda dobu, po ktorú je vlastne nútený abstinovať, ako aj po ktorú tak bude, vzhľadom na dĺžku uloženého trestu, nútený robiť. Okresný súd správne poukázal na skutočnosť, že už v dobe, keď bolo ochranné liečenie odsúdenému ukladané, bolo zrejmé, po akú dlhú dobu už osobná slobody odsúdeného obmedzená je a aj po akú dobu sa jej obmedzenie vzhľadom na dĺžku ukladaného trestu predpokladá. Poukazujúc na všetky tieto, aj ďalšie skutočnosti potom prvostupňový súd dospel k záveru, že dôvody, pre ktoré bolo odsúdenému ochranné protitoxikomanické liečenie uložené, nezaniikli, a preto nie sú splnené podmienky pre upustenie od výkonu tohto liečenia.

S uvedeným záverom sa krajský súd stotožňuje rovnako tak, ako sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, ktoré považuje za vecne správne a úplné a v podrobnostiach naň poukazuje.

Vzhľadom na skutočnosti prezentované v dôvodoch sťažnosti napadnutého uznesenia považuje krajský súd za potrebné uviesť, že ochranné opatrenie, medzi ktoré ochranné liečenie nepochybne patrí, nie je trestom. Účelom ochranného opatrenia sa sleduje predovšetkým prevencia, do popredia vystupuje jeho výchovná a terapeutická zložka, pričom konečným účelom ochranného opatrenia je odstránenie alebo aspoň zníženie nebezpečenstva ďalšieho porušenia alebo ohrozenia záujmov chránených Trestným zákonom zo strany páchatela. Z uvede-

ného dôvodu sa ani nestanovuje dĺžka ochranného liečenia, to trvá dovtedy, pokiaľ nie je jeho účel splnený. Je teda v podstate aj v záujme odsúdeného, aby sa podrobil odbornému liečeniu, pokiaľ má skutočne záujem, tak, ako to sám deklaroval, v budúcnosti viesť riadny život. Jeho subjektívny názor v tom smere, ktorý v konaní prezentoval, rozhodne nemôže postačovať na záver o tom, že dôvody, pre ktoré bolo liečenie uložené, pominuli. Ani samotný fakt abstinencie, teda skutočnosť, že odsúdený v priebehu výkonu trestu odňatia slobody nemá prístup k omamným a psychotropným látkam, nemôže byť dostatočným dôvodom k upusteniu od výkonu uloženého ochranného liečenia.

Záver o tom, že nie je možné vyvodiť, že by boli zanikli okolnosti, pre ktoré bolo odsúdenému ochranné protitoxikomanické liečenie uložené, možno podporiť aj ďalšou okolnosťou, na ktorú napokon poukázal aj prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. Tou skutočnosťou je fakt, že trestná činnosť, pre ktorú bol odsúdený v tomto prípade a v súvislosti s ktorou mu bolo uložené ochranné liečenie, nebola jeho prvou trestnou činnosťou takéhoto charakteru. Už rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T 91/2014 zo dňa 21.8.2014 bol totiž odsúdený pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/,d/ Tr. zák. Za uvedený zločin mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 36 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmienene odložený s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 4 rokov. Napriek tomu, že mu bola stanovená skúšobná doba a nariadený probačný dohľad a navyiac aj obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, už 5.6.2015, teda necelý rok od začatia plynutia skúšobnej doby, sa dopustil obzvlášť závažného zločinu, pre ktorý bol odsúdený v tejto trestnej veci a z obsahu jeho výpovede v tomto konaní možno zistiť, že zákaz požívania návykových látok nerešpektoval už skôr, keďže sám uvádzal, že si marihuanu zabezpečoval a konzumoval len pre svoju potrebu, chcel s jej požívaním skončiť, zmenil aj prostredie, odišiel do Anglicka, kde však dlho nevydržal a opäť podľahol jej fajčeniu. Odsúdenému teda ani hrozba pomerne vysokým trestom odňatia slobody v trvaní 3 rokov nezabránila v konzumácii marihuany, takže je ťažko možné urobiť záver v tom smere, že len čistá snaha odsúdeného spojená s obmedzením jeho osobnej slobody s nemožnosťou dostať sa k marihuane bude postačovať bez odbornej pomoci na to, aby v budúcnosti omamné látky nepožíval, navyiac keď zo znaleckého posudku je zrejmé, že trpí psychickou závislosťou od marihuany.

S poukazom na uvedené preto považuje krajský súd rozhodnutie okresného súdu za správne, a preto sťažnosť odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Na záver nad rámec uvedeného, pri prieskume vecnej správnosti napadnutého výroku uznesenia krajský súd zistil, že okresný súd formálne pochybil, ak o zamietnutí návrhu rozhodoval podľa § 447 ods. 1 Tr. poriadku. Podmienky pre upustenie od výkonu ochranného liečenia sú upravené v § 74 ods. 3 Tr. zákona,

preto správne mal okresný súd použiť pri rozhodnutí toto zákonné ustanovenie. Zistená formálna chyba však vzhľadom na vecnú správnosť napadnutého uznesenia nevyvolala nutnosť jeho zrušenia či zmeny.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.